

[Morske kornjaĉe](#)

Category : [Ostalo](#)

Published by Marijan on 26-Apr-2006 18:10

Opĉenito o morskim Kornjaĉama

U svim toplim i tropskim djelovima mora mozemo naci morske kornjace. Svoj cijeli zivot morske kornjace provode u moru. Jedino zenke izlaze na kopno da bi polegle jaja i odmah nakon toga se vratile u sigurno more. Muzijaci nikad ne napustaju vodu. Sve kornjace mogu zivjeti bez problema daleko na otvorenom moru, i ako vecina vrsta zivi poblizno obala, jer im olaksava parenje i potraznju za hranom. Jedino *Lepidochelys olivacea* i *Dermochelys coriacea* provode svoj zivot daleko od obala u otvorenom moru. Ovisno o vrsti, morske kornjace dostignu velicinu od 1 do 2 metra. Najmanju predstavlja vrsta *Lepidochelys kempii*, koja je ujedno i najrijedja i naj ugrozenija vrsta morskih kornjaca. Najveca vrsta je *Dermochelys coriacea*. Ona ujedno predstavlja i najveceg gmaza koji se jos danas nalazi na svijetu. Hrana im se sastoji od medusa, algi, rakova, skoljki, manjih riba i slicno tome. Morske kornjace pokazuju u odnosu slatkovodnim kornjacama osnovne razlike. Jedna od njih je nacin plivanja. Dok slatkovodne kornjace prednjim nogama pojedinačno veslaju, morske kornjace obe prednje noge u isti pravac veslaju. Jedina iznimka kod slatkovodnih kornjaca je *Carettochelys insculpta* koja ima isti nacin plivanja kao morske kornjace. Zadnje noge kod morskih kornjaca sluze pretežno za upravljanje. Morske kornjace nemogu uvuci glavu i udove u oklop kao sto to rade slatkovodne i kopnene kornjace. Osim kod *Chelonia mydas* kod svih vrsta je oklop odraslih kornjaca prekriven raznim organizmima kao sto su alge, skoljke, rakovi i slicno. Nije poznato točno koliku starost morske kornjace mogu dostici, ali strucnjaci predpostavljaju da je od prilike 50 godina. Ukupno postoje sedam vrsta, koje se dijele u dvije familije. Prva familija je *Cheloniidae*, druga je *Dermochelyidae*. U familiju *Dermochelyidae* jedino spada vrsta *Dermochelys coriacea*, dok ostalih šest vrsta spadaju u familiju *Cheloniidae*. Razlog sto je *Dermochelys coriacea* dodjelena u posebnu familiju je taj sto se fizioloski razlikuje od drugih vrsta morskih kornjaca. U Jadranu mozemo tri vrste morskih kornjaca naci. Golemu $\frac{3}{4}$ elvu (*Chelonia mydas*), Glavatu $\frac{3}{4}$ elvu (*Caretta caretta*) i Sedmoprugu usminjaĉu (*Dermochelys coriacea*) koju nazalost jako rijetko mozemo naci u jadrasnom moru.

Više o morskim kornjaĉama u Hrvatskoj proĉitajte [ovdje](#)

Vrste i Podvrste

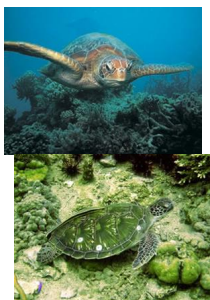
Familija Cheloniidae

- *Caretta caretta*
  - Caretta caretta caretta*
  - Caretta caretta gigas*
- *Chelonia mydas*
  - Chelonia mydas agassizii*
  - Chelonia mydas japonica*
  - Chelonia mydas mydas*
  - Chelonia mydas carrinegra*
- *Eretmochelys imbricata*
  - Eretmochelys imbricata imbricata*
  - Eretmochelys imbricata bissa*
- *Lepidochelys kempii*

- Lepidochelys olivacea
- Natador depressus

Familija Dermochelyidae

- Dermochelys olivacea

Nakon parenja, koje se uvijek u vodi događa, morske kornjace prelaze velike distance. Kako bi ta putovanja bolje proispitali, označilo je se jedan broj kornjaca za raznim oznacajima, neke od njih i sa sensorima. Doznalo je se da mnoge od njih prelaze velike distance između mjesta na kojem nalaze hranu i mjesta gdje polazu jaja. Nije još poznato kako se na otvorenom moru orijentiraju. Zanimljivo je primjer kako *Caretta caretta* nađe nakon desetljeća natrag na mjesto gdje je sama izasla iz jajeta. Neki stručnjaci prepostavljaju da "ulo mirisa i dodira ima veze sa time. Male morske kornjace kada se izlegnu, grizu pjesak kao da bi htjele zapamtiti ukus i miris. A odrasle ¾enke "ine isto prije polaganja jaja. Drugi stručnjaci opet prepostavljaju da se kornjace na otvorenom moru orijentisu pomoću sunca i zvijezda. Polaganje jaja se dešava uvijek u noci, osim kod *Lepidochelys kempii* koja pretežno danju polaze svopja jaja. Kao što je već spomenuto, polaganje jaja je jedini razlog zasto morske kornjace izlaze na kopno. Udaljenost od mora može biti i do

100 metara, gdje morske kornjace traze pogodno mjesto za polaganje svojih jaja. Ovisno o vrsti, vremenski period polaganja jaja moze varirati od 15 minuta do vise sati. Nakon polaganja jaja, kornjaca zakopa rupu i pobrise tragove, tako da je tesko pronaci gnjezdo. Nakon uspjesnog polaganja jaja, izmorene kornjace se vracaju u more. Jaja se razvijaju u periodu od od 105 do 110 dana. Male kornjace se odmah upute prema sigurnom moru. Na tom putu su cesto zrtve ptica, Rakova i slicnih zivotinja. One koje dostignu do mora, izlozene su opasnostima vecih riba. Predpostavlja se da samo jedna od 1000 mladih dostigne spolnu zrelost.

Odrasle morske kornjace nemaju mnogo neprijatelja. Najveca opasnost im prijete od covjeka. Meso kornjaca predstavlja u razvijenijim zemljama delikatesu, dok u manje razvijenim zemljama kornjace i njihova jaja sluze kao skoro svakodnevna hrana. Osim za hranu, kornjace se ubijaju i za razne vrste nakita, kajseva, cipela, Åšešaljaj drugih stvari. Japan, Meksiko i Indonezija su u proslosti bili najveći proizvođjaci spomenutih stvari od kornjaca. Smatra se da je samo Japan od 1970. godine ubio vise od dva milijuna morskih kornjaca za razne proizvode. U Japanu Kornjace imaju znacaj da donose sreću. To je uzrok sto su male kornjace cesto trazene kao preparirane i lakirane da bi se objesile na zid. Drugi razlozi zbog kojeg su morske kornjace toliko ugrozene su zagadjivanje mora, Morske kornjace u potrazi za hranom cesto zamjene plasticne vrecice koje su bezsmisleno bacene u more sa meduzom i udave se zbog njih. Komercijalno hvatanje riba gdje se kornjace uhvate u mreze i udave, unistavanje njihovi mjesta za polaganje jaja. Razni projekti, kao sto je cuvanje i posmatranje gnjezda, zakonske zastite su u zadnjim godinama proizvedeni kako bi se zastitile i sacuvale morske kornjace.

Text: Marijan Tunjic

Slike: World Wide Web